ČU*ÁK ŠVANDA

written by

Garaž pyčo & Josef Kajetán Tyl

DĚJSTVÍ PRVNÍ VÝSTUP 1 - PROLOG PŘED OPONOU

(nechte vařit Lukáše a Tobiáše)

VÝSTUP 2 - PŘED HOSPODOU

Před hospodou ve vsi o pěkné hodince. Děti hledí oknem do šenkovny. Je právě po tanci, ozývá se ještě výskání, tleskání a dupání. Šavlička s motivem: "Generál Laudon jede skrz vesnici" a Koděra z hospody.

- **ŠAVLIČKA** I aby do toho prachmilión granátů! Tomu říkáte? Já teda NE! Tohle vaše brnkání na benjo - to je zábava jak na funusu
- KODĚRA Aj, aj, milý chlapče, cožpak se stal z tebe poustevník? Veselost je ta nejlepší medicína, a tanec člověka nezabije.
- **ŠAVLIČKA** I co je tanec k sakru! Člověk by si prošlapal podrážky, nebejt toho proklatýho benja.
- KODĚRA A mordije jo, tak říkáš nebýt? I toť by pak bylo celé zatančení jako kaše bez omastku a perníku.
- **ŠAVLIČKA** Měli byste mít pořádnou anglánskou kapelu celou bandu muzikantů, kytary, bicí a basu ne klauna s chrastítkem
- KODĚRA I, i, copak ti napadá. Ať si jen jednají hrají ty novomódní neplechy po ve městech, ať si! My tu drţíme na dudy, teremiín housle a a hlavně na benjo; to je poctivá, staročeská muzika.

ŠAVLIČKA Z toho by chcipnul pes!

KODĚRA Co já se při ní za mlada vytrdloval, dost a dost.

ŠAVLIČKA To ti věřim, protože si v životě jiný špíly neslyšel; ale kdo byl na vojně -

KODĚRA To věřím, ten zná muziku - až někdy záda brní.

VÝSTUP 3 - PŘED HOSPODOU

Z hospody vyjde několik chasníků, někteří jenom pro ochlazení, jiní s rosolkou a pivem, i zavdávají děvčatům. Kalafuna jde s houslemi v ruce. Švanda s dudami. Předešlí.

KALAFUNA Tak zase na parket, mládenci, dokud mi … doplnit podle nástroje …, zahrajeme vám něco od podlahy.

ŠAVLIČKA Buď rád, skřípale, že tě nikdo neslyší.

- KALAFUNA Kdo je u tebe Skřípal? Hele! Kdybych tě neznal, Šavličko, myslel bych, že mě chceš pěkně vytočit. Já jsem starej bard.
- **ŠAVLIČKA** Ty? To si přijď k nám poslechnout pořádný bardy, když přijede takhle nějakej až vod Prahy nebo odkud. Ten hraje, divže si neutrhne ruce, a posluchači dostávají křeče.

KODĚRA I hrome!

KALAFUNA He, he - to by byla pěkná muzika!

ŠAVLIČKA Teď se nesmí hrát

(napodobí hraní na housle)

tidli dity, didlity - to by nabral! - teď to musí chodit: prásk, bum, šrum - a zase: dlajdlajlaj, jako když se dva hubičkují - to padají dolary prašule, chechtáky, love, vole.

KODĚRA Dolary? prašule, chechtáky, love, vole?

ŠAVLIČKA Teď se vydělají muzikou nekřesťanský prachy.

KALAFUNA Že vydělají?

ŠAVLIČKA To si piš, jako smetí! Tisíce.

KALAFUNA Hloupost.

ŠAVLIČKA Tisíce, povídám, smete takový muzikant podle nejnovější módy za večer!

ŠVANDA A nač takový člověk hraje?

ŠAVLIČKA Nač? No - na ledaco.

ŠVANDA Také na benjo?

ŠAVLIČKA Na be ... hahaha! To by ještě scházelo.

KODĚRA Pročpak? Vždyť je to kus poctivé muziky. Benjo pochází z časů

ŠAVLIČKA Krále Klacka.

KODĚRA I tuhle náš lid začíná už jaksi po jiné muzice uši nastrkovat; ale dokud jsem tady starostou já, musí se držet na dudy, teremin housle a benjo. A ve městech? Myslím, že by si tam také jednou mohli uši namastit naší muzikou dudami!

Koděra odchází

ŠAVLIČKA Tak koncert se udělá s ledasčím, proč by to nešlo taky s s tou tvojí brkačkou? Kurňa! Ale musel by člověk něco umět - rozumíme?

KALAFUNA Což o to! Švanda to umí z fleku; dnes ste to zrovna vidět nemoh, když mu láska tlačí na srdíčko - he he! - a z toho má potom zamotané prsty se strunama.

ŠAVLIČKA Pro holku tu budeš brečet jak želva ? Škoda že neznáš nějakou jinačejší muziku než ty šlágry co tu vyhráváte, to bys moh rovnou do Československo má talent, získat slávu a pak vydělávat prachy; pak bys neměl s láskou žadný problémy. Peníze dokážou, nač si jen pomyslíš. Kdo má floky, podepírá boky.

Vrátí se do hospody, všechna chasa s ním; jen Kalafuna a Švanda zůstanou vpředu.

KALAFUNA (po chvilce)

Sakra, Švando, co tady budem civět jak nam padá pěna? Pojď, dopij, snad nám někdo hodí chechták do čepice.

ŠVANDA Jdi sám - nemám náladu - mně je tuhle (sahá si na srdce) jako by mi chtělo srdce prasknout. Neslyšel jsi, že má jiný za muziku tisíce?

(vyklepe prázdnou peněženku)

KALAFUNA Snad je potřebuje, přej mu je.

ŠVANDA Já je potřebuji taky.

KALAFUNA Tak jdi - my máme dost, hehe, když nás předseda a pole živí.

ŠVANDA Ale já chci víc! Půl koruny mi nestačí; za to nemohu Dorotce koupit ani párek s hořčicí.

KALAFUNA A ty bys jí nejradši koupil hned taky jízdenku na Balaton - však já do tebe vidím. Ale bez párku se můžete mít taky rádi i bez hořčice.

ŠVANDA Můžeme! K čemu mi to tak je, když mi dá pingl na stůl plný džbánek a já se ho nesmím dotknout? Dorotčin tatík, ten tvůj slavný předseda Trnka, mi hrozí, že mi zpraží zadek jako psovi.

KALAFUNA To sou tak hloupý řeči fotrů, když chlap nemůže hodit na stůl hned plný paklík. Snad budu takovej páprda, až mi ty moje ptáčata dorostou.

ŠVANDA Já vím, co udělám. Za těch pár šupů už tady ani nebrnknu, půjdu do světa, třeba až až do Prahy a vydělám statisíce.

KALAFUNA He, he a já se zatím stanu papežem.

ŠVANDA Jen se posmívej! Půjdu a půjdu! Já měl už dávno táhnout, už to vidím. Když vydělá jiný člověk peníze, dokážu to taky. Jeden tisíc, druhý tisíc, třetí... já

KALAFUNA Tobě ty zpropadené tisíce zmatou ještě kolečka. Podívej se na mne; já neměl nikdy ani zlámanou grešli – he, he, když jsem si nabrnknul svou slaďoučkou Kordulku – její máma na mne brala koště – , a přece jsem holku dostal. Jenom trpělivě, žádný násilí, všechno bude…

ŠVANDA Já mám svoji hrdost!

KALAFUNA Ale já dostal svou sladkou Kordulku. A co ty? Za tu svoji hrdost?

ŠVANDA Jen si počkej kamaráde. A když těm našim švihákům v sáčku můj um nevoní, pryč tedy, jde se do světa, do Prahy! Tam jsou penízky! Jen si tady skřípej a louskej bídu sám – já se poohlédnu jinde.

(odejde)

KALAFUNA (jde za ním)

Jakpak sám, když mám svoji drahou Kordulku?

(volá za ním)

A počkej, zejtra hrajem na te párty u starosty! - Je pryč, blbec, kvůli ženské - a pryč!

VÝSTUP 4 - PŘED HOSPODOU

Kordula z protější strany, s ní Honzík, Frantík a Kačenka. Kalafuna.

KORDULA Ouha! - muži, Kalafuno! Co je to?

KALAFUNA Ah, ty jsi tady, moje slepičko - a hned s celou kukaní?

DĚTI (seběhnou se kolem něj a ohmatávají mu kapsy) Tatí, donesl si večeři?

DÍTĚ 1 Já bych chtěl[a] chleba.

DÍTĚ 2 A já trochu šunky.

KALAFUNA Já také, mladý Kalafuno, já také, jen co to mamka vyndá z lednice.

KORDULA Jen dělej při naší nouzi ještě hlouposti, kde mám vzít šunku a chleba natož lednici. No co koukáš? Hospoda už zavřela?

KALAFUNA Né teprve se začíná.

KORDULA Tak? - a ty tady chytáš hejly, místo držel cimbál a chytal dvoukoruny?

KALAFUNA Hehe - hrdličko, já žádný cimbál nemám - leda kdybys tam přišla ty - to by byl cimbálek!

KORDULA Že ty nemáš ani klobouk kam by koruny padaly.

KALAFUNA Ale holčičko!

KORDULA To víš dobře, jak jsem na ten koncert čekala!

KALAFUNA Já taky, zlatíčko. Čtrnáct dní jsem si šetřil žízeň.

KORDULA Já potřebuji na zimu bundu, Kačenka boty, Honzík jede na lyžák -

KALAFUNA He, he. A vypadám že kradu?

KORDULA Kdybys za něco stál, tak pořídíš nový kamna-

KALAFUNA He, he. Ale dyt nezmrzneme.

KORDULA Ale to ty ne! - Jenom abych já se dřela, abych já se o všechny krky starala, vstávám lehám a vymýšlím jak všechny uživit! KALAFUNA He, he.

KORDULA To se musí sakra změnit ti říkám, jinak uvidíš.

DĚTI Maminka se zlobí!

KALAFUNA Stará!

KORDULA Se podívejme na toho blázna! Já tady kážu a on z toho má -

KALAFUNA Dnes je pátek, dnes se nekáže! Pojď sem a dej mi hubana, he, he.

KORDULA Dej radši dětem večeři.

KALAFUNA Dám, dám, poupátko. Půjdeme do hospody, potom po chalupách – to se nají jak nikdy. Ale teď se neškareď – a pojď, nech si zahrát – he, he, však on si s tebou ještě někdo trsne! Jsi ještě šťabajzna.

KORDULA To je život s mužem co nema ani kapsy natož něco v nich, sem si měla radši vzít, ále co já jsem všechno mohla mít a koho já sem mohla mít Huberta a jeho stodvácu, Vaška s vejminkem v chalupě, Karla s penzijním připojištěním...

KALAFUNA Měla, měla- ale žádná to nepozná před svatbou, každá teprve deset let potom - když se nabaží. Jó, vy ženské.

VÝSTUP 5 - KŘIŽOVATKA U HÁJOVNY

Švanda, potom Dorotka.

ŠVANDA (přicházeje, pozorně se ohlíží)

Jasně že je doma – starej ji k muzice nepustí – a sám bude na schůzi.

(Klepá na okno ve stavení) Dorotko!

DOROTKA Kdo je to?

ŠVANDA Já. Pojď ven!

DOROTKA (vycházejíc)

Kdopak je ten já? - Ach, jsi to ty? Kdepak ses tady vzal? Já myslela že sedíš v hospodě - a na mne si přes jiný ani nevzpomeneš.

ŠVANDA Ale dej pokoj! Já utekl z hospody, protože ti musím něco říct.

DOROTKA Tak ať mi to zlepší den. Já byla u kartářky a ta mi vyložila modrého draka a růži a to znamena mnoho pláče, chudobu a povodeň.

ŠVANDA Já vím, co udělám, aby tvůj tatík změnil názor na mne.

DOROTKA Copak je to?

ŠVANDA Aby mi dovolil s tebou chodit.

DOROTKA Jak to jako uděláš?

ŠVANDA Já vím, jak dostanu peníze!

DOROTKA Ty?

ŠVANDA Mrtě peněz!

DOROTKA Mnoho?

ŠVANDA Dnes se mi zajiskřilo v mozku a chytlo to jako motor zetoru. Dorotko, za pár týdnů budeme svoji!

DOROTKA Za několik neděl? I ty jemináčku – ach, ty můj zlatý Švandíku! Mne to už beztoho všecko mrzí; tatínek na tebe pořád nadáva, a já na tebe nemohu zapomenout; budu na tebe myslit snad ještě v černém hrobě. – A jak to dokážeš?

ŠVANDA Rychle mne obejmi, Dorotko, že to platí.

VÝSTUP 6 - KŘIŽOVATKA U HÁJOVNY

Trnka s ručnicí na rameně. Předešlí.

TRNKA Tchoř tu slídí! - Plantážníku, holoto líná ty máničko špinavá, vypadneš od ní? Kolikrát ti mám říkat, ty nestydatý vrzale, abys mi za holkou nelezl? Budeš tady eště chvíli a nadělám z tebe řešeto!

ŠVANDA Nechte si povědět, soudruho Trnko-

DOROTKA Ano, tatínku, dej si říct; jak to teď vypadá -

TRNKA Ticho! Já bych si z toho nic nedělal, že ani otce ani matku nemáš -

ŠVANDA No, snad jsem nespadl z dubu jako žalud?

TRNKA Tak teda, že ani otce ani matku neznáš. Já bych nedbal na lidské řeči, jen kdybys měl do čeho kousat. Kdybys byl aspoň traktoristou, a třeba jen tím zedníkem, jako býval tvůj nevlastní otec, abys měl jistý aspoň chleba -

DOROTKA Ale počkej, tatínku ...

TRNKA Mlč! Já vím, co chceš - přimlouvat se, domlouvat se, známe se, ty jsi chtivá straka - hr! hr!, jen abys ho už měla. Ale co potom?

ŠVANDA (hezky hlasitě)

Však není tak zle, soudruhu Trnko! A kdybyste věděl -

TRNKA Já vím dost!

DOROTKA Nic nevíš, tatínku! Švanda vydělá peníze.

ŠVANDA Tisíce - aha! To budete bulvy valit

DOROTKA Slyšíš, tatínku? A za dvě neděle máme svatbu. Já dostanu novou sukni, viď, a kozačky -

TRNKA Ale ty poblázněná huso! Kdepak by vzal ten chudák peníze? Rodiče to nemá, kamarády to nemá, vydělat si je neumí -

ŠVANDA Kdo to ví? - a jen abyste o tom věděl - já jdu do soutěže, stanu se slavným a budu boháč.

DOROTKA Do soutěže? Švando, co ti napadá? Jakpak bude potom za osm dní svatba? Konkurence je veliká, co když nevyhraješ

ŠVANDA Ale co bych nevyhrál, naleštím si benjo a ulíznu si patku.

TRNKA Ještě mi řekni že chceš do Československo má talent. Tam schoříš jak papír, vždyť se sotva prosadíš tady.

ŠVANDA To si pište že se prosadím, vyhraju a zaspívám si s Kájou Gotem.

TRNKA A co by von s tebou zpíval?

ŠVANDA Třeba Trezor.

TRNKA (směje se)

ŠVANDA Co se smějete? Je to hitovka.

TRNKA Trezor je fakt božskej ale ty bys to zvrzal. Ty pomatený strakapoude! Jsi tak hloupý, nebo se tak stavíš?
(Oprανdově.)

Teď se vydělávají peníze tuhletím

(poklepe si na čelo)

a tuhletím

(ukáže na ruce)

a když hudbou tak pořádnou, ne tím tvím drnkáním. Máš mě snad za blázna? Můžeš to zkusit ale v hospodě kde ti daj pár drobných na pivo. A teď vypadni a nevracej se dokud nevymyslíš jak uživíš mou dceru.

DOROTKA Tatínku! Ach milý Švando, nech slutěž soutěží a zůstaň doma; já radši ještě počkám, až najdeš něco rozumnějšího.

TRNKA (prudce s posměchem v hlase)

I nech ho, ať si jde; však on zase brzy přileze a bude hlady žrát kořínky.

ŠVANDA Tak uvidime co co budete říkat až přijedu pro dototku ve vlastním autě a s tisíci po kapsách.

TRNKA To sem zvjedavej. A teď zmiz.

DOROTKA Švandíčku neodcházej.

ŠVANDA Sbohem Dorotko do pár týdnů se uvidíme a pak budeš moje.

VÝSTUP 7 - SUPERSTAR

Superstar/Barevná světla, prázdné pódium na které vchází pestře oblečený moderátor, hraje znělka, a uvádí soutěžící, každý postupně předvádí svůj um.

MODERÁTOR Vítejte u naseho úvodního kola soutěže Československo má talent. A nyní přivítejte porotu (nechte Frankieho vařit)

MODERÁTOR (CONT'D) A nyní přivítejte našeho prvního soutěžícího!

ANIČKA SLZIČKA (představuje se)

Dobrý den moc vám děkuju že tu můžu být. Já jsem Anička Slzička a slzička si říkám protože budu zpívat smutnou písničku kterou jsem napsala když jsem plakala ve svém pokoji po tom co mě bil muj tatinek kabelem od rádia. Tatínek hodně pije od doby kdy mi zemřela maminka v mých šesti letech, pořezala si žíly o struny této kytary, na kterou teď hraji, z kytary tedy zpívá moje maminka. Písnička je o mém zesnulém africkém šknekovi.

Zpívá písničku (špatně) – v publiku potlesk dojetí pláčou povzbuzují.

- **POROTCE 1** Jsi neskutečně talentovaná, krásná ,silná a prostě úžasná mladá žena, to co jsi prožila a ještě z toho zvládáš čerpat to je fascinující.
- POROTCE 2 Máš to urobene krásne, ale naozaj by ma zaujimalo, aká je veľkosť tvojej podprsenky drahá. Aha to sem nepatrí… Ale inak si veľmi puovabne dievče moc ti to teraz sluší a prejeme ti veľa šťastia.
- **POROTCE 3** Tak občas ti nějakej tón ujede ale je to opravdu dojemná píseň která vzešla z opravdu srdceryvného příběhu.
- MODERÁTOR (idk co tady frankie říká, prostě to nějak zimprovizujte)

Vyleze druhý předvede – v publiku potlesk. Zandá strašně drsnou cool rapovou scénu. Publikum šílí

- **POROTCE 1** Takový talent sme tu dlouho neviděli to se často nevidí, tvůj text má hloubku, myšlenku pak ten rytmus, melodie no prostě totální dokonalost.
- POROTCE 2 Tak bolo to vela dobre a počuvajte. Ako sa vola vaša mama?

SINGY Matku neznám, vychovala mě ulice.

POROTCE 3 Nejsem úplně fanoušek rapu ale váš talent se popřít nedá takže za mě jdete určitě dál.

MODERÁTOR (něco řekne)

ŠVANDA Ahoj já jsem Švanda, jsem ze strakonic a zahraju vám a zazpívám.

Tragický, dostane hroznou bídu házej po něm věci vypískaj ho.

POROTCE 1 Hele mně to připadalo hezký, nevzdávej se a příště ti to určitě vyjde.

POROTCE 2 (čumí do mobilu)
to mě nezajímá

POROTCE 3 Tak s tímhle by jste měl vystupovat na těch největších pódiích světa, aby všichni viděli jak neschopný a trapný jste. Ven!

Tma, všichni jdou pryč, světlo na švandu leží na zemi s lahví a benjem, ze tmy vychází hippisačky tančí a dají mu kytaru (aka to se nějak vyřeší potom)

VÝSTUP 8 - PŘED HOSPODOU 2

K ležícímu Švandovi přichází Kalafuna, Švanda spí.

KALAFUNA (trochu bojácně se ohlíží, nežli Švandu zhlédne) Sakra Švando vstávej, co tady chrápeš před hospodou na ulici? Trvalo mi víc jak den než jsem tě našel, od té doby co tě v té soutěži tak zpražili o tobě nikdo neslyšel.

ŠVANDA Co je to? Kdo je to?

KALAFUNA Já jsem to. Seber se a jdem dom.

ŠVANDA A kam se poděli ti andělé?

KALAFUNA Tady a Andělé? Leda tohle smetí.

ŠVANDA Né já myslím ty rozcuchané krásky co přijely v barevné dodávce a v batikovaných šatech.

KALAFUNA Co to zas meleš? Už to nepi, nedělá ti to dobře. A pojď už, Dorotka čeká.

ŠVANDA A jak se mám asi vrátit s prázdnou, všichni viděli jak jsem dopad. Trnka se mi vysměje a za Dorotkou už mě nikdy nepustí. Já jdu hrát a tisíce stejně vydělám.

KALAFUNA Co je tohle?

Zvedá a prohlíží si kytaru

KALAFUNA (CONT'D) A kdes nechal benjo ty osle, tobě fakt hráblo viď? Jak s tímhle chceš hrát? Vždyť to jen tak šeptá.

Zkouší drnkat na kytaru.

ŠVANDA Co? To mi tady musely nechat ty divoženky

KALAFUNA Je tady kabel jak do zásuvky a krabice. Asi nějaká moderní vymoženost.

ŠVANDA Tak to píchnem do zásuvky.

KALAFUNA Koukni ten bezďák támhle má prodlužku.

Přistoupí k bezdomovci.

ŠVANDA Nazdar brachu, pučíš nám tu zástrčku?

BEZDOMOVEC A co bych z toho měl fešáku?

KALAFUNA Já mám pětikačku.

ŠVANDA A já zbytek piva. Bereš?

BEZDOMOVEC Tak dobře ale máš pět minut.

Zapojí kytaru do zdi a hrábne do strun

KALAFUNA Co to je za mrouskající tygřici?

ŠVANDA Ne, počkej a na tři zpívej cokoli. A raz dva tři.

KALAFUNA He, he! Tak uvidíme ty tygře.

Hrají jde jim to od ruky, kolem se schází lidé a hážou peníze do futrálu.

BEZDOMOVEC Tak poslouchej ty škrte, pět minut je fuč a tohle je moje prodlužka. Buď zacvakej ještě, a nebo si sbal tu svou krasavici i toho hejkala a zmiz.

ŠVANDA Neboj lidi házej požehnaně. Za každou minutu dostaneš kačku.

BEZDOMOVEC A co kdybych hrál s váma?

KALAFUNA To by asi šlo. Co ty na to švando?

ŠVANDA Na co bys ale hrál?

BEZDOMOVEC Na flašku

ŠVANDA Vypadá to zajímavě. Nic podobného jsem ještě neviděl

KALAFUNA (šeptem na švandu) Tak tohle asi nepotřebujem.

ŠVANDA Promiň ale tohle by asi nešlo dohromady s tím co hrajem.

BEZDOMOVEC CHrrr flus si naser teda flus. (odejde)

VÝSTUP 9 - PŘED HOSPODOU 2

DOROTKA Kalafuno ty zmetku ja už tři hodiny čekám na nádraží, tys ho mezitím našel ani smi neřek a místo toho se tu nakrucujete s touhle kreaturou.

ŠVANDA Dorotku co ty tady?

DOROTKA Já tě přijela dostat domů.

ŠVANDA No né Dorotko, já se s tebou loučím.

DOROTKA Cože?

ŠVANDA Už jináč není, Dorotko. Do světa jdu.

DOROTKA Propánaboha! Ale Švando. Co ti to vlezlo do hlavy, vždyť z té soutěže tě vyrazily.

ŠVANDA Neplač Dorotko, brzy se sejdeme, já mám teď novou pecku a ukážu jim všem.

DOROTKA A já to nevydržím takhle.

ŠVANDA Musíš, Dorotko.

DOROTKA Mně pukne srdce!

KALAFUNA Stáhněte si, milá Dorotko, hodně šněrovačku. Já myslím, že ho udržíme.

ŠVANDA Za tři neděle bude po všem. To jsem zase doma, v kapse budu mít tisíce a budeme strojit svatbu.

DOROTKA A co když nic nevyděláš?

ŠVANDA Trhat se o mne budou, to mi věř. Nynčko teprva vím, co umím!

DOROTKA A co si já tady zatím počnu - na to se neptáš? Budu-li se trápit a soužit, na to nemyslíš? Kdybys měl jen polovičku lásky jako já, ani se odtud nehneš.

ŠVANDA To bych tomu dal! To bych mohl za tebou chodit, až by na mně vyrostl mech - a ty bys celá zplesnivěla. Já mám lásky, že nevím kam s ní - a proto jdu do světa.

DOROTKA Ach milý Kalafuno, řekněte mu něco.

KALAFUNA Chce uletět, viďte, a snad ho, věřte mi to, nechte, pusťte ho, tady je pro něj svět malý.

DOROTKA Jak to?

KALAFUNA Já posud ani nevěděl, co v tom chlapci vězí! Kouzla - učiněná magie - svět se zblázní, až ho uslyší. Neměj starosti, Dorotko. Za čtyři neděle ho tady máš s tisíci. Kdybych já na svoje ... uměl, co on na tu kytaru - prásknu do bot, a žemám ženu a několik capartů na krku.

ŠVANDA Měj se dobře, Dorotko!

DOROTKA Švando! Počkej! Ó, já nešťastná!

VÝSTUP 10 - PŘED HOSPODOU 2

Dvě hippisačky sedí na zemi a ostatní okolo nich tančí.

ROSAVA Hele ... syn jak od nás dostal tu kytaru tak se vydal do světa a já mám o něj trochu strach asi budu muset jít za ním.

LESANA Ále né u nás ti je přece dobřé, synek to zvládá dvacet let teď už to zmákne.

ROSAVA Právě proto mám teď výčitky, jsem ho opustila, všechno musel zvládat sám a měl by asopň poznat svou matku.

LESANA A to si myslíš že ti padne kolem krku v životě tě neviděl a navíc si vychlastaná a vyfetovaná, stárnoucí troska.

HIPPISACKA Pozor benga!

Hipisacky krome Rosavy utecou. Vraci se Dorotka

VÝSTUP 11 - PŘED HOSPODOU 2

DOROTKA Zdrhnul, co já teď budu dělat.

ROSAVA Kdo ti zdrhunl holka?

DOROTKA Můj Švanda mi utekl.

ROSAVA Švanda se vrátí.

DOROTKA Jak to můžete vědět?

ROSAVA Vždyť je to můj syn.

KONEC PRVNIHO DEJSTVI

DĚJSTVÍ DRUHÉ VÝSTUP 1 - BAR

Švanda, Kalafuna a bezdacka hrají v baru, publikum je nadšené, zábava v plném proudu a k baru přichází Vocilka.

VOCILKA No nazdar hošku, co koukáš tak zasněně?

MLADÍK To víte pane, když vono je to těžký...

VOCILKA A copak tě trápí, určitě ti člověk zkušený jako moje maličkost dokáže vypomoc.

MLADÍK Vidíte tamhletu holku?

VOCILKA A co s ní?

MLADÍK Ona se mi hrozně moc líbí ale asi by si o mě ani kolo nevopřela.

VOCILKA Ále coby ne? Vždyť si docela fešák.

(Tahá ho za uši a cuchá mu vlasy)

A my by sme tomu mohli eště vypomoct. Když si na sebe nastříkáš tenhle odér tak se žádná neudrží.

MLADÍK A co to je?

VOCILKA To je ehm … šin - pin - či - ling tradiční voňavka čínských císařů. Proč myslíš že měli tolik manželek? A stojí to pouhých sto korun, to je zadarmo chlape. Čuchni!

MLADÍK Fuj co to v tom je! Vždyť to smrdí jak rybí omáčka.

VOCILKA To proto že je to z ústřic, karí, mořských řas a lotosových květů, ale věř mi kdyby si byl ženská tak už mi sedíš na klině.

MLADÍK Tak za ty prachy si to můžeš strčit kam slunce nesvítí!

VOCILKA Tak když je pán nemajetný tak ho jednorázově nastříkám a to jen za dvacet korun, to už -

MLADÍK Tak vypadneš ty mastičkáři prašivá, tou svojí cisařskou ústřicí se krop sám!

Strčí do Vocilky

VOCILKA Tvoje hloupost, tak si tu očumuj a slintej dál, já ti chtěl jen pomoct.

Vocilka jde k baru

VOCILKA (CONT'D) Hej ty!

BARMAN Tak co to bude?

VOCILKA Whisky!

BARMAN Tady je a bude to, bude to 120 korun.

VOCILKA Nó to je velká cena, nešlo by to nejak vymyslet šikovnějc?

BARMAN Nešlo, zaplať!

VOCILKA Tak v tom případé bych si vám dovolil poradit, já mám známé na hygiene a ono se planuji inspekcie a u vás to neni uplně no vite co. Ale když byste měl tuhle vymoženost tak je to vyřešené, samo leští, čistí mydlí a krásně voní. A já vám to dám za prachsprostu stovku. Co říkáte?

BARMAN Na to by vám naletěl jen úplnej idiot. Kdo neplatí, nepije.

Kapela dohraje

ŠVANDA (přichází k baru a protahuje se) Jedno pivo prosím. Kolik to dělá?

BARMAN Pro kapelu je pití na účet podniku.

VOCILKA (předstoupí)

Dobrý den, pane umělec. Všiml jsem si že hrajete skvěle, ale přesto by to mohlo být i lepší. Nechtěl byste zakoupit speciální leštič na struny?

ŠVANDA To zní zajímavě. Co to dělá?

VOCILKA Vaše struny budou pevnější než kdykoliv předtím a jejich tóny budou krásnější než zpěv skřivánka. A co víc? Budou se blištit jako andělíčkova prdelka.

ŠVANDA (nadšeně)

To vážně? Ukažte...

(čichne si a znechuceně se odtrhne od lahvičky) Fuj to je puch! Pokud je to ale opravdu tak zázračné, musím to vyzkoušet. Kolik to koštuje?

VOCILKA Tento vynález vám nechám za pouhou stovku hehe.

ŠVANDA Pouhou stovku?! No dobrá.

Švanda si plácne s Vocilkou

VOCILKA Tak tady to mate. A vůbec, kde hrajete zítra? Vás je radost poslouchat.

ŠVANDA To já ještě nevím pane...

VOCILKA (podává ruku)

Vocilka, k vašim službám.

ŠVANDA Já jsem Švanda.

VOCILKA A jaktože umělec vašeho formátu neví kde koncertuje na půl roku dopředu, natož zítra? Neříkejte mi že nemáte manažera.

ŠVANDA Manaže - co že to?

VOCILKA Manažer to je vám takový tvor co se stará o to kde hrajete a hlavně za kolik.

ŠVANDA To zní jako zvíře velmi užitečné, kde by se dal takový mandražér sehnat?

VOCILKA No třeba tady, hehe. Vy máte ale štěstí Švando. Já jsem vám jeden z těch nejlepších.

ŠVANDA A vy byste pro mě pracoval?

VOCILKA Pro člověka vašeho talentu… samosebou, ale pochopitelně za odměnu přiměřenou mým zásluhám.

ŠVANDA No to se rozumí, ovšem jak se taková přiměřená odměna pozná?

VOCILKA Prosím vás pane umělec co byste se staral o účty, na to máte preci manažéra.

ŠVANDA A jste vy poctivý člověk?

VOCILKA Ten nejpoctivější, já jsem sama ztělesněná poctivost, skrz naskrz ten nejpoctivější poctivec. To se můžete spolehnout.

ŠVANDA Tedy, milý Vocilko, jak povídám, můžeš u mne zůstat; ale bude vám to stát za to?

VOCILKA Ah, ah - kdopak mluví o takových maličkostech! Mně tu jde více o čest a za pár let máme miliony.

ŠVANDA Za pár let?
 (škrábe se za ušima)
 Víš, kamaráde, vlastně bych se měl už podívat domů.

VOCILKA I podíváme se, proč ne? Ale potom honem znovu do světa; teď se budete teprve hejbat, teď se teprve proklubete ze skořápky! Oh, jen mě nechte dělat, mou práci. To bude živobytí! He, sklepníku! - číšníku! - děvčata! Tady pro Švandu láhev nejlepší whisky a dvě sklenice! - potom něco rozumného k zakousnutí, aby to šlo hezky do krku!

ŠVANDA Copak tě napadá? To nás to pěkně zřídí až to vypijeme.

VOCILKA To nic neškodí. Pravý umělec musí mít pořád apetýt - a koncertista žízeň. A pak se obyčejně každá smlouva něčím zavlažuje; musíme to tedy s naší také udělat.

VÝSTUP 2 - BAR

Gulinari a Vanika přinášejí láhev whisky, dvě sklenice a na talíři pochoutky a postaví to na bar

VOCILKA (CONT'D) Sakra, to jsou pořádný Indiánky! Na slovíčko, krasavičko! (Bere ji za ruku)

GULINARI Indiánky? Ani se mi nezdá.

VOCILKA A to je pyšná holka!

GULINARI (přistoupí k Švandovi) Líbí se ti něco, pane?

ŠVANDA Oh - ty celá. (Bere ji ostýchavě za ruku)

GULINARI A na co mě pozveš fešáku?

ŠVANDA Pozvat?

GULINARI Že ne? Tak to se ti zas tak nelíbím. (Odejde s druhou)

VOCILKA No to pěkně děkuju! To sou móresy, jak jeden řekne že se mu líbí, hned kouká co by z toho měla.

Vocilka nalévá whisky do skleničky

ŠVANDA Ale co, na zdraví.

VOCILKA Na zdraví.

Oba se napijí. Přichází Kalafuna

KALAFUNA Ty si mi pěknej prevít, zmizíš nám a nalíváš se tady s nějakým pobudou a kamarádi jsou na suchu.

ŠVANDA Houby pobuda to je náš nový manažer.

VOCILKA Áno prosím, Vocilka jméno mé, vaše odpověď na otázky jako : kde budeme spát, kde budeme hrát a hlavně platí nám dost?

KALAFUNA Ty seš mi pěkná odpověď, a co umíš že nám to tak pěkně zařizuješ.

ŠVANDA On to je kamaráde mistr v oboru, nejlepší z nejlepších, věř mi a pojď se s námi napít.

KALAFUNA Odborník, odborník jen aby to nebyl podvodník.

VOCILKA Co se ti nezdá, já jsem mistr v oboru, tomu tvor jako ty nemůže rozumět.

ŠVANDA No tak chlapi nedělejte hlouposti on nám vydělá miliony.

KALAFUNA Tisíce už ti sou málo, teď chceš rovnou milióny?

VOCILKA Jak tu stojím tak to říkám. Barmán další láhev, tadytou už vidím jak okulárem.

VÝSTUP 5 - BAR

ROSAVA A jsme tady koukej (ukáže na plakát) dnes tu hraje Švanda a jeho bend.

DOROTKA A kam jdeš ty?

ROSAVA Já vás zatím budu sledovat z povzdálí, nevím co by Švanda řekl kdyby mě potkal.

(Dorotka přichází k baru, když si všimne Švandy padne mu do náruče)

DOROTKA Švando, miláčku, víš jak dlouho mě trvalo tě najít? jsem se musela tahat od města k městu, od baru k baru a nebýt té paní co mi pomáhala tak bych tě v životě nenašla.

VOCILKA (sedí mezitím pořád u stolu, pilně jí a pije) A to je řehtačka! Co ti to sem přiběhlo za krasotinku?

ŠVANDA To je přece moje Dorotka. Dorotko co ty tady?

KALAFUNA Tak si pomysli, Švando! Když jsi nešel za čtyři neděle, začala věšet hlavu – a když jsi nešel po osmi nedělích, chodila jako bez hlavy.

DOROTKA Já to povídala, že to bez tebe nevydržím - a potom jsem si pořád myslela, že se ti něco stalo.

VOCILKA K čertu, to je mi milostná balada - to by mi scházelo!

DOROTKA A pak když se stalo to neštěstí-

ŠVANDA Jaké neštěstí?

DOROTKA Tatíčka mi přejel kombajn, když na poli zabíjel krtky vidlema.

ŠVANDA Chudák!

VOCILKA Mohla ses tam položit místo něho...

KALAFUNA To né, pan šéf byl tak dobrý zaměstnavatel. Co si jen počnu, co když mi nový šéf zakáže krást brambory, vždyť ty děcka bez toho neuživím.

DOROTKA No, teď toho nechme, teď je všecko dobře, už jsme pohromadě, vezmeme tisíce a půjdeme domů.

VOCILKA Ty náno hloupá!

ŠVANDA Tisíce? Milá Dorotko, o tisících nevím ještě nic.

DOROTKA No, jen když to jsou sta. Já si z toho moc nedělám.

ŠVANDA Holka, já nemám ještě nic.

DOROTKA Nic?

ŠVANDA No tak - peněz jsem vydělal už dost; ale to se ti sesype všude podivných lidí, ten je muzikant, ten je komediant, ten chce to, ten ono - pak jsem musel to a ono - a tak mi všechny peníze zas vylítaly!

DOROTKA Ale Švando.

ŠVANDA Ale teď to půjde všechno jináč. Teď mám svého manažera -

DOROTKA Ty?

ŠVANDA Ten mi bude dávat na všechno pozor. Že je to pravda, Vocilko?

VOCILKA (rychle vstane a blíži se s mnohými poklonami) Áno, áno, samozřejmě pane. Můžete se spolehnout madam, budete si co nevidět brát milionáře. A já jdu ještě pro jednu rundu vážení. (odejde)

DOROTKA Ty, Švando, ten tvůj manažér se mi nelíbí.

ŠVANDA I jdi, blázínku, to se ti něco zdá. On je od kosti dobrá duše – ale ty nejsi zvyklá velkému světu – a my, co jsme umělci a páni – víš, my máme docela jiné oči než obyčejný lid.

VOCILKA Tady je co hrdlo ráčí, jen pijte dámy a pánové.

KALAFUNA Ano - he, he, to se spolehněte

VÝSTUP 6 - BAR

K barmanovi přichází dva muži v černém a barman ukazuje na skupinku, muži jdou k nim

MAFIÁN (hodí balík peněz před Švandu) Můžeš mít ještě víc když teď vstaneš a bez otázek půjdeš s náma.

VOCILKA (odstrčí Švandu stranou) Já jsem manažer tady pána a můj pán nemá rád takovýto přístup. Veškeré obchodní nabídky řešte se mnou.

MAFIÁN Když na tom pan umělec trvá, ale upozorňuji vás že každá otázka snižuje honorář a to velmi významně.

VOCILKA Tak jen ve stručnosti, kdy, kde a hlavně za kolik?

MAFIÁN Teď, tam kam vás odvedu a podle toho co předvedete.

VOCILKA Hrajeme výborně, jinak by jste tady nebyl, takže aspoň pět tisíc předem.

MAFIÁN Předem máš co máš a když to bude dobrý dostanete deset.

VOCILKA Platí.

Všichni odchází ze scény

VÝSTUP 7 - MAFIÁNSKÉ SÍDLO

Luxusní sídlo mafia bose hezky oblečení hosté, gorily v sakách a bos se svou dceru v křeslech a v centru dění. Světla potemělá MAFIÁN Šéfe tak tady vám vedu toho drnkala.

BOSS To je dost, dcerunka už se nemůže dočkat.

VOCILKA A vy jste kdo?

Boss hodí oči v sloup a promne si pohrdavě obličej

MAFIÁN Úctu ty idiote, mluvíš s donem Gallinem, největším obchoníkem s olivovím olejem v zemi.

VOCILKA Ó to se moc omlouvám drahý pane, promiňte prosím. Vážně jsem si neuvědomil že… (klekne si klaní se)

ŠVANDA, KALAFUNA (se na ukloní a začne hrát). Několik taktů uplyne, aniž si kdo hudby všimne. Ale pak začne dvořan po dvořanu přiznávati takt, kývat hlavou, přizvukovat a rozhoupávat se, až konečně rozjede pořádnej bengr Tehdy odhodí závoj i Zulika a plna smíchu se rozběhne k Švandovi.

ZULIKA Ty to s těma prstíkama a strunama ale umíš.

ŠVANDA No - ja - jakoby asi jo.

VOCILKA (stranou)

Co to meleš buď trošku šarmantní nebo aspoň nenuď každým slovem.

ZULIKA A teď přídavek fešáku. Prosím mám narozeniny.

ŠVANDA Jak totiž kozlíček -

VOCILKA (potají)

Už se seber ty osle. Takhle nás vyrazí a nebudem mít nic?

ŠVANDA Copak?

VOCILKA Řekni aspoň že tě těší a prosím souvislou větou.

ZULIKA Tak co, hraješ?

ŠVANDA Ano ano milostpaní.

Zahrajou další kousek

BOSS Tak si to tu užij zlatíčko, já jdu spát. (odejde)

ZULIKA Líbíte se mi, hlavně ty někteří (pohled směr Švanda) Zůstaňte aspoň ještě chvilku.

ŠVANDA Och, ach - když já nevím, mě se chce spát a abysme tu nepřekáželi.

ZULIKA Přece bys mi neodešel z narozeninové párty.

ŠVANDA No tak třeba chvilku by jsme mohli.

VOCILKA (celou dobu mimo scénu se vrací, nese sakl) Švando, únavu jsem vyřešil. Koukni co mám.

Foukne bílý prášek do vzduchu. Kapela pomalu začíná.

ZULIKA (směje se) Jaký jsi veselý!

Švanda a Vocilka se zasmějí. Hudba hraje, všichni vajbujou.

ŠVANDA Tohle je jiná tancovačka než u nás ve vsi.

KALAFUNA To jo, ale Dorotka si to asi neužívá, jen co jsme dohráli tak si šla lehnout.

ŠVANDA No co, musí si holt zvykat, když jsme ty celebrity.

VOCILKA Tak na miliony vy celebrity moje.

KALAFUNA A Švando co ta mafiánská holka, jak na tebe pokukuje?

ŠVANDA Ale jdi. A i kdyby, tak já už mám Dorotku.

VOCILKA Dorotka spí kamaráde, a co víc? tahle …, to je splněnej sen. Krásná je, chce tě a ty peníze. Taková partie se ti nenabídne každej den.

ŠVANDA To víš že jo.

VOCILKA Nešlap si po štěstí!

KALAFUNA Tak ho nechej, Dorotka je taky kus.

VOCILKA Kus, kus, kuskus. Ale je chudá jak kostelní myš.

KALAFUNA Vždyť má Švandu, a ten bude mít miliony.

Přichází zulyka, obejme švandu a podá mu drink

ZULIKA Kam ses mi to schoval?

ŠVANDA To ne.. omylem tak nějak..

VOCILKA Neschoval se milostivá, to my jsme si ho jen půjčili. Teď si ho samo sebou vemte.

ZULIKA Tak pojď zatančíme si ty muzikantíku.

ŠVANDA Ale nejmilostivější, já přece nemohu -

VOCILKA (zarazí Švandu a předstoupí ho)

Vyslovit tu rozkoš, která se ve mně rozlévá z tvé milosti, která se mi vaří v žilách a hrozí, že mi roztrhne srdce - to chce milostpán říci.

ZULIKA Ty hlupáčku, Zuliky se nemusíš bát. Zulika se dala už dávno poučit, co mají ženy umět: mají být milé a přítulné – jen se nic neboj.

Švanda ztuhlý stojí a Zulika ho odvádí na druhou stranu podia

ZULIKA (CONT'D) Tak co, pořád se mě bojíš?

ŠVANDA Ale to víš že né.

ZULIKA Tak už si zatančíme?

ŠVANDA Cokoliv budeš chtít.

Švanda chytne zuliku a tančí ploužák, pomalu odtancovávají za oponu, ostatní na scéně se taky rozdělí do párů a ploužáky, postupně mizí za oponu a nakonec i švanda a zulika

VÝSTUP 8 - MAFIÁNSKÉ SÍDLO

švanda a zulika vylezou na potemnělé podium, rozcuchaní, od rtěnky a celkově neupravení

BOSS (v župánku se vypotácí zpoza opony se sklenkou whisky) Co je to tady za randál? Párty zkončila, vypadněte!

ZULIKA Tatínku to jsem já, Zulika.

BOSS Ty?! A co to je za koště s tebou, a co tady děláš v tomhle stavu? a co jste spolu dělali?

ZULIKA To nic tatínku, jdi spát. Popovídáme si ráno.

BOSS Dávej si bacha chlapečku. Jestli jí ublížíš, nebo jí kvůli tobě ukápne jen jediná slzička, tak se rozbrečíš a budeš chtít vlízt zpátky do matky, dřív než s tebou vůbec začnu. (odejde)

VÝSTUP 9 - MAFIÁNSKÉ SÍDLO

Ráno Švanda spí vedle Zuliky

DOROTKA (přibíhá)

Ach, tady je! Švando, je to pravda, co si to udělal?

VOCILKA Nechej ho spát, však uvidíme co a jak.

DOROTKA Švando!

ŠVANDA Mámí já...

DOROTKA Švando, to jsem já, Dorotka.

ŠVANDA Jé, dobrý ráno miláčku.

DOROTKA Jakej miláčku? Ty se tady válíš s cizí a já sem tvůj miláček.

ŠVANDA My se.. si tady jen to ... povídáme.

DOROTKA Povídáme? Jak to vypadáš ty lháři, ty podvodníku...

ŠVANDA Dorotko, počkej přeci. Já ti to vysvětlím.

DOROTKA Co mi chceš vysvětlovat ty proradná larvo.

VOCILKA Nech ho ženská bláznivá. Kdo se pustí do romantického života umělců, ten si musí zvyknout na ledasco, příště to bude třebas Kalafuna.

DOROTKA Jedeš, ty podvodníku prašivá! (dá mu facku a odejde)

VOCILKA Tak vstáváme mladý pane.

ŠVANDA Vocilko, kde je Kalafuna? Musíme pryč.

VOCILKA Proboha proč? Tu hysterickou nánu už máme z krku a nic vám už nestojí ve štěstí s touhle krasotinkou.

ŠVANDA S tou nic nechci, já chci Dorotku! Ale když jí to řeknu tak mě její fotr dá zabít!

VOCILKA To je furt Dorotka blabla bla Dorotka kňů kňů Dorotka. Už se sakra prober, když zdrhneš tak tě vykuchaj dřív než si stihneš zavázat kaničky! A to i kdyby si to uměl!

ŠVANDA Máš pravdu, musím být rychlej a mít komplice. Já uteču, ty mě krej, něco si vymysli to zvládneš přeci. A pak se sejdem. (rozběhne se pryč, Vocilka stojí jak sloup uprostřed pódia)

VÝSTUP 10 - MAFIÁNSKÉ SÍDLO

VOCILKA Pane, milostivý pane, ten muzikant pojďte se podívat co udělal s vaší dcerou.

BOSS Zlatíčko, holčičko moje.

ZULIKA To nic tatíčku, my se milujeme, budeme spolu, možná je to tvůj budoucí zeť.

VOCILKA Zeť? To těžko, teď jsem ho viděl jak utíká s tou holkou co s ním včera přišla.

ZULIKA Lžeš! To by mi neudělal.

BOSS (křičí mimo scénu) Najít, hned!

Kolem různě probíhají mafiáni a zas mizí, po chvíli přijde jeden MAFIÁN Pane není tady.

BOSS Okamžitě ho chyťte, a doveďte. A ty ses kasal že si jeho manažér a kdesi cosi. Proč si ho nezadržel? Když tady teď tak bráníš čest mé dcery a mně pomalu lížeš nohy.

ZULIKA Papá a co když je to celé omyl, co když tenhle člověk lže. Půjdu, vezmu si pár chlapů a najdu ho sama. Jestli je to pravda tak to s ním vyřídím sama a jestli tahle krysa lže tak jako krysa skončí.

VOCILKA Ale pane, já bych si vůbec, ani ve snu, nedovolil lhát muži, vaší inteligence, charakteru a omračujícího charisma. A jestli jde o dopadení toho lotra tak vašim mužům pomohu jak jen budu moci a se vší radostí.

BOSS To mě chceš sbalit? Ty půjdeš pomůžeš ho chytit a pak si rozmyslím jestli ti jen zlámu nohy a nebo tě pověsím na amplión.

VOCILKA Ale přeci… to nemůže být, já ho jen potkal, neznal a bylo mi ho líto -

BOSS Drž hubu! Nebo z tebe nadělám cedník rovnou. A ty Zuliko nepůjdeš nikam.

ZULIKA Papá, já už jsem dospělá a podvedl mě. Je to moje čest a moje ostuda. Já jdu a to s tvýma gorilama a nebo sama, jak jen chceš!

BOSS OK

ZULIKA A ty pojď.

Dvě gorily chytnou vocilku a vedou ho za zulikou a další dvě jdou za nima

KONEC DRUHÉHO DĚJSTVÍ

DĚJSTVÍ TŘETÍ VÝSTUP 1 - HOSPODA

Vesnická hospoda, několik stolů a židlí. Nalejváček. Vocilka vejde do hospody.